

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА
РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ В УКРАЇНІ
(ДО 27-Ї РІЧНИЦІ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ)**

27 червня 2023 р.

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

**Актуальні питання становлення та розвитку сучасного
конституціоналізму в Україні
(до 27-ї річниці Конституції України)**

27 червня 2023 р.

ОДЕСА- 2023

УДК 351.74:340.1

П43

Рекомендовано до друку кафедрою конституційного та міжнародного права інституту права та безпеки
Одеського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 13 від 14 червня 2023 року)

Упорядник:

Львова Єлизавета Олегівна, професор кафедри конституційного та міжнародного права інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент

Редколегія:

Корнієнко Максим Вікторович, проректор Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук професор;

Матвєєва Лілія Георгіївна, завідувач кафедри теорії та історії держави і права Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції;

Юрченко Микола Миколайович, завідувач кафедри конституційного та міжнародного права інституту права та безпеки О Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат політичних наук, доцент

- П43 Актуальні питання становлення та розвитку сучасного конституціоналізму в Україні (до 27-ї річниці Конституції України) Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 27 червня 2023 р. / упорядник Є.О.Львова, Редакційна колегія М.В. Корнієнко, М.М. Юрченко – Одеса, ОДУВС, 2023. – 220 с.

Збірник містить матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання становлення та розвитку сучасного конституціоналізму в Україні» (до 27-ї річниці Конституції України, Одеса, 27 червня 2023 р.).

Збірник може бути використаний перемінним складом юридичних закладів освіти, науковцями, практичними працівниками.

© ОДУВС, 2023

**КОНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОЇ ПАРАДИГМИ
В КОНТЕКСТІ «ПЕРЕФРАЗУВАННЯ» КОНСТИТУЦІЙНОГО
ПРАВА УКРАЇНИ**

ЛЬВОВА Є.О.110

**КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА ЯК ФАКТОР УТВЕРДЖЕННЯ
КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ В УКРАЇНІ**

МАГНОВСЬКИЙ І.Й.113

**РОЛЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ФОРМУВАННІ
ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ В
КОНТЕКСТІ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

МАРТИНЮК О.І.116

**ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРАВА НА ЕВТАНАЗІЮ:
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ**

НІЦЕВИЧ А.С.119

**ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ
КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ В УКРАЇНІ В СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО
ПРАВА**

ОВСІЙЧУК А.Д.123

**КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС КОМАНДИТНИХ
ТОВАРИСТВ**

ОЛІЙНИК А.Ю.127

**ЗРОСТАННЯ ПОПУЛЯРНОСТІ ДНЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ
ЯК РЕАКЦІЯ НА ЗБРОЙНУ ЗАГРОЗУ ПРОТИ ДЕРЖАВИ**

ПАЛЬШКОВ К. Є.131

**ЗАСТОСУВАННЯ УКРАЇНОЮ НОРМ МІЖНАРОДНОГО
ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ПРО БЕЗПЕЧНЕ ДОВКІЛЛЯ В
УМОВАХ ВІЙНИ**

ПЕРЕПРОСОВ І.А.133

**МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ ЯК ДЖЕРЕЛО
КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ**

ПЕТРЕНКО А.В.137

**КОНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОЇ
ПАРАДИГМИ В КОНТЕКСТІ «ПЕРЕФРАЗУВАННЯ»
КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ**

Львова Єлизавета Олегівна,
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри конституційного та
міжнародного права Одеського державного університету
внутрішніх справ

Для сучасної України в умовах правового режиму воєнного стану нормативна функція конституціоналізму проявляється в дотриманні принципів поваги прав людини, розвитку верховенства права, та розподілу влади з урахуванням принципу «стримувань та противаг».

Аналіз ознак сучасного конституціоналізму в Україні сьогодні базується на дослідженні двох компонент: легітимації права та засобах правового захисту. У контексті конституціоналізації глобалізаційної парадигми засобами правового захисту виступають репарації, компенсації та сатисфакція.

Компенсаторний механізм є основним видом захисту від злочинів повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України 24 лютого 2022 року, що спричинило найбільшу міграційну кризу в світі з часів Другої світової війни. РФ спроектувала свою «силу» на міжнародну спільноту шляхом вбивств та деструктивної інтерпретації міжнародних норм на власну користь, стратегію національних інтересів, таким чином звужуючи свою міжнародну правосуб'єктність.

В глобалізаційній перспективі вторгнення російських загарбників на територію Чорнобильської АЕС, Запорізької АЕС, руйнування Каховської ГЕС стали прикладами екоциду та геноциду, некерованими екологічними загрозами та злочинами планетарного масштабу.

Для міжнародної спільноти збереження цілісності та суверенності України, її конституційного ладу – це єдиний спосіб балансувати право та політику в умовах асиметричного розвитку міжнародних правовідносин.

Судова влада є основною гілкою, що наділена повноваженнями *erga omnes* (лат. «щодо всіх») в площині національний — глобальний вимір.

З цього приводу варто врахувати необхідність наукового аналізу проблем глобалізаційних процесів, площина яких є вкрай непропорційною нормативам регулювання міжнародних відносин. Гуманізація суспільства вимагає зміни «правил гри» глобальних гравців, налагодження нових форм співпраці між державними структурами та індивідуумами.

Дослідник М.Х. Ялі визнає, що «глобалізація не відбиває елементарної лінійної еволюціоністської логіки, адже паралельно до загальних інтеграційних процесів в економічній, інформаційній і частково політичній сфері, відбуваються протилежні за сутністю тенденції до фрагментації та локалізації суспільних процесів утворень явищ та процесів». [1]

Вкрай важливим є створення системи, альтернативної застарілому зобов'язальному підходу органів моніторингу дотримання прав людини в системі ООН.

Існуюча система міжнародного захисту прав людини не може запобігти значній шкоді, що щоденно завдається життю та здоров'ю громадян, а також екології України. Хоча в Загальній декларації прав людини та в Міжнародних пактах про права людини Організація Об'єднаних Націй закріпила, що кожен без будь-якого розрізнення має всі права та свободи, визначені у зазначених документах. Згідно із міжнародним правом держави взяли на себе низку зобов'язань щодо

недискримінаційного підтримання взаємо-пов'язаності та інтегративності прав людини та основних свобод, і принцип субсидіарності визнає, що відповідальність за дотримання прав людини несе національна держава, а не договірні органи.

Наочним є факти розмивання міжнародно-правової бази, несприйняття норм міжнародного права, послаблення впливу міжнародних організацій (МАГАТЕ та ін.)

Отже сьогодні існує дисбаланс між національним, наднаціональним та глобальним правопорядком. Існують проблеми правозастосування в системі координат ООН - Рада безпеки ООН – договірні органи ООН з прав людини. Рада безпеки ООН вичерпала свій нормативний ресурс, оскільки не тільки не здобула статус глобального нормотворця, але висвітлила дихотомію між забезпеченням цінностей міжнародної спільноти та задоволенням інтересів окремих держав-«лідерів».

Підкреслюючи актуальність дослідження конституціоналізації глобалізаційної парадигми в контексті реанімації статусу міжнародного права [2], варто наголосити на тому, що в глобальних кризових умовах сьогодення треба використовувати широкий підхід до конституційних цінностей саме в контексті реалізації концепції всеосяжної безпеки. Створення спеціального трибуналу для притягнення до кримінальної відповідальності керівництва РФ за скоєння злочину агресії проти України – це факт, що змінить існуючу геополітичну диспозицію Росії та підхід до справедливості та правосуддя.

Отже, в сучасних реаліях термінологія конституційного права набуває нового сенсу, оскільки сьогодні усі соціальні групи населення глобально відчують шкоду від ракетних ударів по території України. Конституційне право України використовує термінологію та дефініції, що і в подальшому мають вивчатись дослідниками, а саме: повноваження органів публічної влади щодо усунення небезпеки державній незалежності, захист інформаційних прав громадян та захист державних інформаційних ресурсів, правовий статус військових державних адміністрацій, правовий статус військовослужбовців, військовополонених, правовий статус внутрішньо-переміщених осіб, правовий статус військовополонених, тимчасово-окуповані території та деокуповані території, децентралізація, інститут префектів, відповідальність за шкоду, нанесену в результаті збройної агресії, тощо.

В перспективі формування конституціоналізму в умовах глобальних викликів – розробка нової міжнародної угоди з прав людини.

Література:

1. Ялі М.Х. Парадигма глобалізації: основні підходи. Actual problems of international relations. Release 123 (part 1). 2014. С.62
2. Zidar A. The World Community between Hegemony and Constitutionalism. Eleven. 2019, p.296